

(Дії, 25)

Благослови нас, Господи, на вивчення Твого Слова. Амінь.

РОЗДІЛ 25

Сьогодні, друзі, ми продовжимо вивчення 25-го розділу книги Дії святих Апостолів. У нашій минулій передачі ми говорили про те, як апостол Павло опинився в Кесарії в ув'язненні. У той час римським намісником на території Юдеї був Фелікс. До Фелікса звернулися представники релігійної верхівки Ізраїлю з обвинуваченнями проти Павла. Правитель, звичайно ж, розумів, що реальних обвинувачень проти апостола в юдеїв не було. За законом він повинен був відпустити Павла на волю. Але Фелікс був, передусім, політиком. Він не хотів псувати стосунки з юдейськими начальниками, і в результаті він вчинив не так, як веліла йому його совість, а так, як йому було вигідно. Міркування політичної вигоди підказували правителеві, що варто залишити Павла в'язнем, але в той же час надати йому достатню волю, що Фелікс і зробив.

Павло скористався цими обставинами, щоб свідкувати Феліксу про Господа Ісуса. Як і завжди, апостол з великим ентузіазмом і переконливістю розповів про те, що зробив для нього Господь Ісус Христос. І ми знаємо, що проповідь Павла торкнулася серця намісника. Але гору взяла егоїстична природа й жадібність цієї людини, і правитель вирішив не звільняти Павла. Так чи інакше, Фелікс одержав свій шанс. Правитель неодноразово посилав за Павлом і розмовляв з ним. Хоча насправді він бажав одержати від апостола зовсім не спасіння, а хабар в обмін на волю. Так для апостола Павла минуло цілих два роки.

Ми нічого не знаємо про ці два роки, які Павло провів у в'язниці в Кесарії. Можливо, це був непростий час для апостола. Але ми точно знаємо, що рука Господа проявлялася в житті Павла у всіх цих обставинах, втілюючи тим самим Божі задуми. І це, друзі, повинно бути великою розрадою для нас із вами, коли нам здається, що наше життя, незважаючи на всі старання з нашого боку, завмирає й не рухається з місця.

У нашій минулій передачі ми говорили, що через два роки після того, як Павла привели в Кесарію, на місце Фелікса був призначений Порцій Фест. Залишаючи свою посаду, колишній намісник побажав востаннє догодити юдеям. У результаті Павло залишився у в'язниці і при новій владі.

Це ще раз підтверджує те, що навіть римське правосуддя виявляється безсилим через безчесних людей, які, однак, покликані служити закону. Річ у тому, що Павло був або винний, або не винний. Якщо апостол був винний у зраді, його потрібно було стратити. Якщо ж він був не винний, тоді його

потрібно було відпустити. Чесний суддя зробив би або те, або інше. Тому ніяк ми не можемо виправдати дворічне утримання Павла під арештом.

Тепер давайте прочитаємо про події, які сталися слідом за призначенням Порція Феста новим намісником. Отже, вірші з 1-го до 4-го:

"А коли прибув Фест до свого намісництва, то він по трьох днях відійшов із Кесарії до Єрусалиму. І поскаржилися йому на Павла первосвященики та головніші з юдеїв, і благали його, і ніби милости просили для нього, щоб до Єрусалиму його припровадив, вони змову вчинили, щоб смерть заподіяти йому по дорозі. А Фест відповів, що Павла стережуть у Кесарії, і він сам незабаром туди подається".

/Дії,25:1-4/

Схоже, Фест правильно зрозумів суть того, що відбувалося. Я думаю, що Фелікс докладно розповів новому правителеві про апостола Павла, пояснивши обставини його арешту. Я також впевнений, що Фелікс розповів Фесту і про те, що Павло був переведений у Кесарію тому, що над життям апостола нависла загроза з боку юдеїв, які хотіли вбити його. Тому, коли до нового намісника звернулися євреї, які бажали, щоб Павла повернули в Єрусалим, Фест відповів, що не буде переводити Павла в Єрусалим, а сам вирушить до Кесарії. Як щирий римлянин, Фест надавав перевагу Кесарії перед Єрусалимом.

Ми вже говорили раніше, що римські намісники бажали селитися в Кесарії, і лише час від часу навідувалися до Єрусалиму. Ми пам'ятаємо, що саме в Кесарії свого часу жив Понтій Пилат. Це було чудове місце на узбережжі Середземного моря. Я можу зрозуміти римських правителів у їхньому бажанні жити саме в Кесарії, а не в Єрусалимі. Одного разу я був у тих місцях взимку. Там стояла чудова середземноморська погода, тоді як в Єрусалимі було надзвичайно холодно й сиво.

Вороги Павла, безсумнівно, не гаяли часу дарма, намагаючись переконати правителя засудити Павла. Я точно не знаю, чи знав Фест про плани юдеїв розправитися з Павлом дорогою, чи ні. Цілком ймовірно, що він знав, хоча відкрито про це ніде не говориться. Але Фест відмовився задовольнити вимоги релігійної верхівки Ізраїлю, запропонувавши їм самим прийти до Кесарії зі своїми звинуваченнями. Вірші 5 і 6:

"Отже, сказав він, хто спроможен із вас, нехай ті вирушають разом зо мною, і коли є неправда яка в чоловікові цьому, нехай оскаржують його. І, пробувши в них днів не більше як вісім чи десять, він повернувся до Кесарії. А другого дня він засів на судовім сидінні, і звелів, щоб привести Павла".

/Дії,25:5,6/

Павло був змушений знову відповідати на звинувачення юдеїв. Але це була гарна можливість проголосити Євангелію Фесту. Вірші з 7-го до 10-го:

"Як його ж привели, то стали навколо юдеї, що поприходилили з Єрусалиму, і Павлу закидали багато тяжких звинувачень, що їх не могли довести, бо Павло боронився: Я не провинився ні в чім ані проти Закону юдейського, ані проти храму, ані супроти кесаря. Тоді Фест, що бажав догодити юдеям, промовив Павлові на відповідь: Чи ти хочеш до Єрусалиму піти, і там суд прийняти від мене про це? Та Павло відказав: Я стою перед судом кесаревим, де належить мені суд прийняти. Юдеїв нічим я не скривдив, як і ти дуже добре те знаєш".

/Дії, 25:7-10/

Деякі богослови вважають, що тут Павло припустився помилки. Вони стверджують, що апостолові не варто було вимагати суду кесаря. Вони вважають, що Павло мав залишити свою справу на розгляд нового намісника. Але насправді, друзі, ми повинні розуміти, що Фест збирався використати апостола для досягнення своїх власних політичних цілей. Новий правитель мав намір відвести Павла в Єрусалим. Можливо, що єрусалимські юдеї схилили його до цього завдяки хабару. Ось чому я не поспішаю критикувати апостола за його рішення.

Павло був римським громадянином, і він скористався своїм цивільним правом, що було для нього цілком природним і законним. Повернення до Єрусалиму, безсумнівно, коштувало б йому життя. Але він не бажав свідомо ставати мучеником. Більше того, апостол зробив усе, що було в його силах, щоб уникнути мученицької смерті.

У наші дні нерідко можна зустріти людей, які свідомо і добровільно приймають на себе роль мучеників, хоча Бог від них нічого подібного не вимагає. І якщо, приміром, хтось із віруючих серйозно занедужує, такі люди, звичайно, починають говорити, що хворий повинен радіти можливості постраждати за Христа, а, можливо навіть, і вмерти задля Господа. Але я можу сказати вам, друзі, що будь-яка нормальна людина повинна прагнути до видужання. Кожен, хто має здоровий розум, повинен мати бажання жити.

Я думаю, що якщо людина добровільно одягається в лахміття, закривається в тісну й холодну келію, або якимсь іншим чином мучить себе, це лише свідчення того, що вона перебуває в стані душевного й розумового розладу. Мартін Лютер спробував якимось набутти духовності подібним шляхом, і переконався, що це не допомагає.

Ми повинні пам'ятати, що за два роки до цього Господь з'явився Павлу в Єрусалимі й повідомив апостолові, що настане такий час, коли йому доведеться вирушити до Риму. Ми

читали про це в книзі Дії святих Апостолів, у 23-му розділі, 11-му вірші. І ця обіцянка Спасителя, нарешті, почала збуватися. Апостол повинен був вирушити до Риму з Божої волі. Зараз він був ув'язнений, але Господь нічого не говорив про те, яким чином він потрапить у Рим. Я впевнений, що ув'язнення було саме тією можливістю, яку Бог передбачив для апостола Павла. У Посланні до християн у Римі Павло писав про те, що він молиться, щоб у нього з'явилася можливість потрапити до Риму. Він просив віруючих, щоб вони також за це молитися. Я вважаю, що апостол вирушив до Риму в повній відповідності до Божої волі. 11-ий вірш:

"Бо коли допустився я кривди, або гідне смерти вчинив що, то не відмовляюся вмерти. Як нема ж нічого того, у чім вони винуватять мене, то не може ніхто мене видати їм. Відкликаюсь до кесаря!"

/Дії, 25:11/

Рим був відомий своєю системою правосуддя. Але у цьому випадку апостол Павло був позбавлений правосуддя й справедливості, а тому він вдався до закону.

Бог хотів, щоб Павло скористався своїм правом римського громадянина. І ми повинні зрозуміти, друзі, що дуже важливо, аби людина завжди була готова скористатися для Бога тим, що є в її розпорядженні.

Я був знайомий з родиною чудових християн, яких Бог рясно благословив у матеріальній сфері. У них був чудовий будинок, і я завжди з радістю приходив до них у гості. Одного разу ці люди зізналися мені в тому, що почуваються незручно через свій великий і чудовий будинок. Вони сказали, що хотіли б, наскільки це можливо, використати свій будинок для справи Божої. Я запитав їх, чи не спадало їм на думку, що це Бог дав їм цей будинок, знаючи, що вони саме такі люди, які вирішать використати Божий дар на благо Господа. А потім я додав: "Просто зробіть те, що здається вам правильним, і тоді щовечора ви зможете засинати, дякуючи Господу за Його милості, і, знаючи, що дієте в повній згоді з Божою волею".

А тепер, друзі, подумайте, чим Господь обдарував вас? Що б це не було, ви повинні використати це для слави Спасителя. Якщо ви наділені політичною владою, ви повинні використати свій статус для Його користі. Якщо ви одержали в житті матеріальні благословення – розділіть їх з іншими людьми. Пам'ятайте, що в Мойсея була у руці звичайна палиця – усього лише ціпок – але він зумів скористатися ним для Божої слави. Нам важливо зрозуміти цю ідею! У Павла було римське громадянство. Для апостола громадянство було тим самим, чим для Мойсея була палиця. І Павло вирішив використати те, що було в його розпорядженні, для Бога. Я не думаю, що апостол зробив тут яку-небудь помилку.

Таким чином, Фест був змушений задовольнити вимоги Павла. Він не міг перешкодити апостолові потрапити в Рим на суд кесаря. 12-ий вірш:

"Тоді Фест, побалакавши з радію, відповідь дав: Ти відкликавсь до кесаря, до кесаря підеш!"

/Дії,25:12/

Далі прочитаємо вірші з 13-го до 15-го:

"Як минуло ж днів кілька, цар Агріппа й Верніка приїхали до Кесарії, щоб Феста вітати. А що там багато днів вони пробули, то Фест виклав справу Павлову цареві й промовив: Є один чоловік від Фелікса лишений в'язень, на якого, як в Єрусалимі я був, первосвященики й старші юдейські принесли скаргу, домагаючись його осуду".

/Дії,25:13-15/

Цар Агріппа і його дружина Верніка залишалися в Кесарії у Фелікса досить довгий час. І, мабуть, щоб чимсь зайняти своїх гостей, Фелікс розповів їм про в'язня, який уже довгий час знаходився у Кесарійській темниці. Справа цього в'язня була досить заплутана, і Фест розповів цареві Агріппі про Павла, якого схопили і перевели у Кесарію ще за правління Фелікса. 16-ий вірш:

"Я їм відповів, що римляни не мають звичаю людину якусь видавати на згубу, поки пізваний перед собою не матиме обвинувачів, і не буде йому дано можности для оборони від закидів".

/Дії,25:16/

Я б хотів звернути вашу увагу на це місце. Інколи ми думаємо, що римський закон був несправедливий і невинувато жорстокий. У нас є на те всі підстави, тому що ми бачили, як правосуддя було, фактично, потоптане у випадку нашого Господа Ісуса, а також у ситуації з апостолом Павлом. Але потрібно розуміти, що дані несправедливості і беззаконня були пов'язані зовсім не з самим законом, а з продажними політиками. Насправді, римський закон був найбільш досконалою системою правосуддя того часу. До речі, ми з вами, як і раніше, користуємося принципам римського права. І одним із цих принципів є те, що жодна людина не може бути засуджена, поки ті, хто звинувачують, відсутні; а також поки звинувачення не будуть доведені. Вірші з 17-го до 19-го:

"І як зішлись вони тут, то я, зволікання не роблячи жадного, сів наступного дня на сидіння суддеве, і звелів привести цього мужа. І винувальники стали круг нього, проте не вказали вини ані жодної з тих, яких я сподівався. Та мали вони проти нього якісь суперечки про власне своє марновірство, і про якогось Ісуса померлого, про Якого Павло твердив, що живий Він".

/Дії,25:17-19/

В основі всіх конфліктів завжди було одне й те саме: воскресіння нашого Господа. Ми бачимо із цих віршів, що Павло свідчив Фесту про воскресіння Ісуса Христа, так що правитель був добре обізнаний зі всім. Вірші 20-22:

"І я був непевний у цьому змаганні й спитав, чи не хоче піти він до Єрусалиму, і там суд прийняти про це? Через те ж, що Павло заявив, щоб залишений був він на кесарів розсуд, я звелів сторожити його, аж поки його не відправлю до кесаря. А Агріппа промовив до Феста: Хотів би і я цього мужа послухати! Узавтра сказав той почуєш його".

/Дії,25:20-22/

Фест і справді опинився в скрутному становищі. Павла звинувачували в підбурюванні до заколоту, а за це карали смертю. Намісникові було ясно, що апостол не винний. Більше того, Павло зажадав суду у самого кесаря. Що було робити Фесту з таким в'язнем? І він скористався допомогою царя Агріппи.

Я впевнений, що раніше Агріппа уже чув про Павла. Бажаючи послухати апостола особисто, він погодився на пропозицію Феста. Тим самим ці люди, самі того не підозрюючи, виконали пророцтво Господа про те, що Павло має свідкувати царям і правителям. Пам'ятайте, як після навернення Павла дорогою до Дамаску, Господь Ісус з'явився одному віруючому, якого звали Ананій, і сказав йому про Свого майбутнього апостола такі слова: "...для Мене посудина вибрана він, щоб носити Ім'я Моє перед народами, і царями, і синами Ізраїля..."

Напевно, довге тюремне ув'язнення й нескінченні суди були непростими випробуваннями для апостола Павла. Але я впевнений, що він радів кожній можливості, яку давав йому Бог, щоб свідкувати перед найвищими політичними фігурами Римської імперії. Тому що все, що відбувалося з апостолом, відповідало Божому плану. Вірші з 23-го до 27-го:

"А на завтра Агріппа й Верніка прийшли з превеликою пишнотою, і на залу судову ввійшли разом з тисяцькими та значнішими мужами міста. І як Фест наказав, то Павло був приведений".

/Дії,25:23/

Коли ще вам доводилося бути свідком подібної сцени? Коли ще проповідникові діставалася подібна аудиторія? Ув'язнений Павло проповідував царям і правителям.

А Фест просив царя Агріппу допомогти йому сформулювати обвинувачення проти апостола, щоб відправити незручного в'язня до кесаря. Читаємо далі:

"І сказав до них Фест: О царю Агріппо, та з нами присутні всі мужі! Ви бачите того, що за нього весь люд юдейський мені докучав в Єрусалимі та тут, кричачи, що йому не повинно більш жити. Я ж дізнавсь, що нічого, вартого смерти, він не

вчинив; а що сам він відкликався до Августа, розсудив я послати його. Нічого не маю я певного, що міг би про нього писати до пана. Тому я припровадив його перед вас, а найбільш перед тебе, царю Агріппо, щоб після переслухання мав що писати. Бо здається мені нерозважливим ув'язненого посилати, і не означити обвинувачень на нього".

/Дії,25:24-27/

Павло скористався цією можливістю, щоб вимовити одну з найвеличніших в історії християнства проповідей. У нашій наступній передачі ми будемо говорити якраз про саму промову апостола. А сьогодні ми з вами попрощаємося, усього вам найкращого. Нехай Господь вас рясно благословить усіх.